

[Juul Madsen.]

søterritoriet op, men jeg er usikker over for de bestemmelser, der findes i § 1, stk. 1 c, hvor der tales om tørlægning af eller sænkning af vandstanden i søer. Også her kan der være tale om, at der ind under denne lovgivning kan puttes landvinding, hvis rimelighed i hvert fald kan diskuteres.

Tilskuddsatserne på 25 pct. og i særlige tilfælde op til 50 pct. mener jeg er satser, som nærmere må drøftes og overvejes. Jeg synes ikke, afgrænsningen foregår helt klart i det lovforslag, der foreligger. Der er måske også problemer med hensyn til forrentningen af statslånet. Efter det foreliggende lovforslag, jeg her taler om, gives jo det beløb, der ikke er tilskud, som et statslån, og jeg vil gerne nærmere drøfte spørgsmålet om rentens størrelse.

Mit parti ser altså med principiel velvilje på disse lovforslag, men der er navnlig med hensyn til det sidstnævnte lovforslag ting, som vi gerne vil drøfte nærmere; derfor må jeg tage et vist forbehold med hensyn til vor stilling. Men vi vil være med til at behandle spørgsmålene meget velvilligt i det udvalg, der formentlig bliver nedsat.

Jens Peter Jensen (Agerskov): Produktionen i landbruget er steget stærkt gennem de sidste årtier trods afgang af arbejdskraft fra landbruget. Far fandt bedstefars køer og stude for langsomme for ploven, og snart blev hestene udskiftet med traktor for at få det til at gå hurtigere; det skal jo gå hurtigt i dag.

Hvor der i min barndom var hede og store vandlidende lavbundsarealer, er der i dag gode marker med betydelige afgrøder i læ af kilometerlange læhegn, så nu undgås forårsstormens skadevirkninger. Dette gode resultat er opnået ved opdyrkning, afvanding, dræning, mergling og kalkning og flere steder ved dybdebehandling af arealer. Alt dette har været støttet gennem grundforbedrings- og landvindingslove siden 1933 og har givet erstatning for de arealer, der anvendes til byudvikling og andre formål. Disse grundforbedrings- og landvindingslove med varierende tilskud og med lån med fortrinsret har medvirket til at skabe store værdier til øget produktion for beskedne beløb fra samfundet.

De lovforslag, som her er til behandling, takker vi for. De giver en forenkling, som det radikale venstre kan medvirke til. Vi kan ligeledes tiltræde en række af de i forslagene og i bemærkningerne omtalte bestemmelser om faste tilskud i forhold til de samlede udgifter.

Personlig kunne jeg ønske mulighed for statslån til et større beløb, fordi der er flere mindre sager med behov for lån, hvor der kan være vanskeligheder ved at få disse. Det samme gør sig gældende for vore statshusmandsbrug, og jeg vil tro, at der fremover vil blive et ret stort behov for lån til fælles sager. Mindre landvindingssager vil jo antagelig fremover blive grundforbedringssager, og det er derfor nødvendigt med statslånsmulighed i større udstrækning.

Ved øget anvendelse af maskiner er det jo nødvendigt, at der ikke bliver arbejdsstandsning fra maj til oktober. Der vil dog næppe blive udført særlig store arbejder om sommeren, selv om grundforbedringsarbejdet frit vil kunne udføres også i sommerperioden.

Det er i fremsættelsen omtalt, at grundforbedringsudvalgene ønskes udvidet med et medlem, som har kendskab til realkreditforhold. Jeg har selv i en årrække været med til at behandle en række andragender, hvor vi ikke har kunnet fremme sagen, før tilsagn var givet af det enkelte pengeinstitut, skønt sagen var sendt gennem kreditforeningen, og i enkelte tilfælde har vi måttet spørge de efterfølgende prioritetsindehavere. Jeg mener derfor, at dette nye medlem kan spares.

For øvrigt anbefaler jeg lovforslaget til en velvillig behandling i et udvalg.

Angående landvindingslovforslaget: jord er jo en mangelvare, og derfor er det nødvendigt med en landvindingslov, der giver muligheder for forbedringer af de særlig vandlidende arealer, og for en bedre udnyttelse ved landvinding af nye arealer. For de store reguleringer foreslås der nu betydeligt bedre vilkår med et direkte tilskud på 25 pct. og lån på rimelige vilkår; men det er nødvendigt, at særlig vanskelige sager vil kunne opnå et højere tilskud, og at særlig omfattende planer behandles gennem særlig lov. Her tænkes vel på marskområder, vadehavets inddigning o. lign.